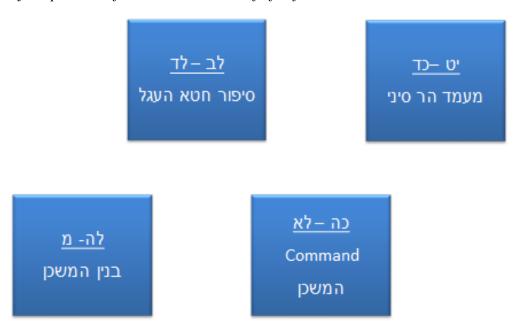
Exploring the Torah's Chronological Integrity - class # 6 Before or After his famous Prayer When did Moshe break the Tablets?

tSource sheet for TIM shiur by Menachem Leibtag/

Introduction / Review

. The juxtaposition of 'units' in second half of Sefer Shmot

The Golden Calf - Did the people ask for a 'god', or a 'leader'?

The people's request from Aaron	God's promise to send a 'malach'
-אַ וַיַּרָא הָעֶם, כִּי-בֹשֵׁשׁ מֹשֵׁה לָרָדֵת מִן	כ הָנֵה <mark>אָנֹכִי ש<i>ׁלֵחַ מַלְאָרָ, לְפָנֵיךְ</i>,</mark>
ָּהָרֹי, וַיִּקְּהֵל הָעָם עַל-אַהֲרוּ, וַיֹּאֹמְרוּ	לִשְׁמָרְךָּ, בַּדָּרֶךְ; וְלַהָבִיאֲךָ, אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אַלָיו <mark>קום עֲשֵה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ</mark>	-בא הִּשָּׁמֶר מִפָּנָיו וּשְׁמַע בְּקֹלוֹ, אַל
לְפְנֵינוּ ־-כִּי-זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ	תַּמֵּר בּוֹ: כִּי לֹא יִשָּׂא לְפִּשְׁעֲכֶם, כִּי שָׁמִי
	ַב כִּי אָם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע, בְּקֹלוֹ, בְּקּרְבּוֹ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לֹא יָדַעְנוּ מֶה-הָיָה לוֹ.	ָאָיַבְתִּיִי, אֶת-אֹיְבֶיךּ, וְצַרְתִּי, אֶת-צֹרְרֶיךּ .cג
וַיָּבָראוּ, אֱל-אַהֱרֹן .דּ וַיִּקַח מִיָּדָם, וַיָּצֵר	, כָּי-יֵלֵךְ מַלְאָכִי, לְפָנֶיךְּ
אתוֹ בַּחֶרֶט, וַיַּעֲשֵהוּ, עֵגֶל מַסֵּכָה וַיִּאמְרוּ-	ָוֶהֶבִיאֲךָ
אַלֶּה אֱלהֶידָּ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הָעֱלוּדָ-	

We explained that the people assumed Moshe would not return, and hence needed a 'miracle working' leader that would assist them in defeating the nations of Canaan. They wanted a god that would work for them, in contrast to the God whom they would work for.

A. The famous prayer: - Shmot 32:

הֹ וַיַּרְא אַהַרֹן, וַיִּבֶּן מִזְבֵּחַ לְפָנָיו ; וַיִּקְרָא אַהַרֹן וַיֹּאמֵר, חַג לַיהוַה מָחַר.

5 And when Aaron saw this, he built an altar before it; and Aaron made proclamation, and said: 'To-morrow shall be a feast to the LORD.'

וּ וַיַּשְׁכִּימוּ, מִמְּחֲרָת, וַיַּעֲלוּ עֹלֹת, וַיַּגְּשׁוּ שְׁלָמִים ; וַיֵּשֶׁב הָעָם לֶאֱכֹל וְשָׁתוֹ, וַיָּקֵמוּ לִצַחֵק. {פ} 6 And they rose up early on the morrow, and offered burnt-offerings, and brought peace-offerings; and the people sat down to eat and to drink, and rose up to make merry. $\{P\}$

ז וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה: לֶדְ-רֵד--כִּי שִׁחֵת עַמְדְּ, אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם. **7** And the LORD spoke unto Moses: 'Go, get thee down; for thy people, that thou broughtest up out of the land of Egypt, have dealt corruptly;

ת סָרוּ מַהֵר, מִן-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּּיתִם--עָשׂוּ לָהֶם, עֵגֶל מַפַּכָה ; וַיִּשְׁתַּחֲווּ-לוֹ, וַיִּיְּדְבְּחוּ-לוֹ, וַיּאמְרוּ, אֵלֶה אֱלֹהֶיךּ יִשְׁרָאֵל אֲשֶׁר הָעֱלוּךְ מֵאֵרֵץ מִצְרַיִם.

8 they have turned aside quickly out of the way which I commanded them; they have made them a molten calf, and have worshipped it, and have sacrificed unto it, and said: This is thy god, O Israel, which brought thee up out of the land of Egypt.

<mark>ט</mark> וַיּאמֶר יְהוָה, אֶל-משֶׁה: רָאִיתִי אֶת-הָעֶם הַזֵּה, וָהנֵּה **עַם-קִשָּה-ערָף הוּא**. **9** And the LORD said unto Moses: 'I have seen this people, and, behold, it is a stiffnecked people.

<mark>י וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי</mark>, וְיִחַר-אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלֵּם; וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְדְּ, לְגוֹי נָדוֹל.

10 Now therefore let Me alone, that My wrath may wax hot against them, and that I may consume them; and I will make of thee a great nation.

יא וַיְחַל מֹשֶׁה, אֶת-פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיוּ; וַיֹּאמֶר, לָמָה יְהוָה יֶחֶרֶה אַפְּךּ בְּעַמֶּךּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, בְּכֹחַ נָּדוֹל וּבְיָד חזקה.

11 And Moses besought the LORD his God, and said: 'LORD, why doth Thy wrath wax hot against Thy people, that Thou hast brought forth out of the land of Egypt with great power and with a mighty hand?

יב לָפָה יאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמר, בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג אתָם בֶּהָרִים, וּלְכַלּתָם, מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה ; שוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָּ, והנּחם על-הרעה לעמַדּ. 12 Wherefore should the Egyptians speak, saying: For evil did He bring them forth, to slay them in the mountains, and to consume them from the face of the earth? Turn from Thy fierce wrath, and repent of this evil against Thy people.

יג זְכֹר לְאַבְּרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶידְּ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּדְּ, וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם, אַרְבֶּה אֶת-זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמִים; וְכָל-הָאָרֶץ הַזּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי, אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם, ייחלי, לעֹלם 13 Remember Abraham, Isaac, and Israel, Thy servants, to whom Thou didst swear by Thine own self, and saidst unto them: I will multiply your seed as the stars of heaven, and all this land that I have spoken of will I give unto your seed, and they shall inherit it for ever.

יד וַיִּנָּחֶם, יְהוָה, עַל-הָרָעָה, אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לִעֲמִוֹ. {פ}

14 And the LORD repented of the evil which He said He would do unto His people. **{P**}

טו וַיִּפֶּן וַיֵּרֶד משֶׁה, מִן-הָהָר, וּשְׁנֵי לֵחת הָעֵדֵת, בְּיָדוֹ : לֵחת, כְּתָבִים מִשְׁנֵי עֶבְרֵיהֶם--מִיֶּה וּמִיֵּה, הֵם כִּתִבִים. 15 And Moses turned, and went down from the mount, with the two tables of the testimony in his hand; tables that were written on both their sides; on the one side and on the other were they written.

טז וְהַלֶּחת--מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים, הֵפֶּה; וְהַפִּכְתָּב, מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא--חָרוּת, עַל-הַלֶּחת. **16** And the tables were the work of God, and the writing was the writing of God, graven upon the tables.

ּזֹּ וַיִּשְׁמֵע יְהוֹשֵּע אֶת-קוֹל הָעָם, בְּרֵעה; וַיּאמֶר, אֶל-משֶׁה, קוֹל מִלְחָמָה, בַּמַּחֲנֶה. **17** And when Joshua heard the noise of the people as they shouted, he said unto Moses: 'There is a noise of war in the camp.'

יח וַיּאמֶר, אֵין קוֹל עֲנוֹת גְּבוּרָה, וְאֵין קוֹל, עֵנוֹת חֲלוּשָׁה; קוֹל עַנּוֹת, אָנֹכִי שׁמֵעַ. **18** And he said: 'It is not the voice of them that shout for mastery, neither is it the voice of them that cry for being overcome, but the noise of them that sing do I hear.'

יט וַיְהִי, כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל-הַמַּחֲנֶה, וַיַּרְא אֶת-הָעֵגֶל, וּמְחלת ; וַיִּחַר-אַף משֶׁה, וַיַּשְׁלֵדְּ מִיָּדָו אֵת-הַלָּחת, וַיִשַּבֵּר אֹתָם, תַּחַת הַהַר.

19 And it came to pass, as soon as he came nigh unto the camp, that he saw the calf and the dancing; and Moses' anger waxed hot, and he cast the tables out of his hands, and broke them beneath the mount.

ב וַיִּקַח אֶת-הָעֵגֶל אֲשֶׁר עֲשׂוּ, וַיִּשְׂרף בָּאֵשׁ, וַיִּטְחַן, עַד אֲשֶׁר-דָּק; וַיִּזֶר עַל-פְּנֵי הַפַּיִם, וַיִּשְׁקְ אֵת-בָּנֵי יִשְׂרָאֵל.

20 And he took the calf which they had made, and burnt it with fire, and ground it to powder, and strewed it upon the water, and made the children of Israel drink of it.

כא וַיּאמֶר משֶׁה אֶל-אַהְרוּ, מֶה-עָשָׂה לְדְּ הָעָם הַזֵּה: כִּי-הֵבֵאתַ עָלָיו, חֲטָאָה גִדלָה.

21 And Moses said unto Aaron: 'What did this people unto thee, that thou hast brought a great sin upon them?'

כב וַיּאמֶר אַהֲרוּ, אַל-יִחֵר אַף אֲדנִי; אַתָּה יַדַעָתַּ אֵת-הַעַם, כִּי בָרַע הוּא.

22 And Aaron said: 'Let not the anger of my lord wax hot; thou knowest the people, that they are set on evil.

כג וַיּאמְרוּ לִי--עֲשֵׁה-לָנוּ אֱלֹהִים, אֲשֶׁר יֵלְכוּ לְפָנֵינוּ : כִּי-זֶה משֶׁה הָאִישׁ, אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם--לֹא יָדַעִנוּ, מֵה-הַיָּה לוֹ.

23 So they said unto me: Make us a god, which shall go before us; for as for this Moses, the man that brought us up out of the land of Egypt, we know not what is become of him.

כד וָאמֵר לָהֶם לְמִי זָהָב, הִתְפָּרָקוּ וַיִּתְּנוּ-לִי; וָאַשְׁלִכֵּחוּ בָאֵשׁ, וַיִּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה.

24 And I said unto them: Whosoever hath any gold, let them break it off; so they gave it me; and I cast it into the fire, and there came out this calf.

בּהֹ וַיַּרְא מֹשֶׁה אֶת-הָעָם, כִּי פָּרֵעַ הוּא: כִּי-פָרָעה אַהַרֹן, לִשִּׁמִצָּה בָּקָמֵיהֶם. 25 And when Moses saw that the people were broken loose--for Aaron had let them loose for a derision among their enemies--

כו וַיַּעֲמֹד מֹשֶׁה, בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה, וַיּאֹמֶר, מִי לַיהוָה אֵלָי; וַיֵּאָסְפוּ אֵלָיו, כָּל-בְּנֵי לֵוִי. **26** then Moses stood in the gate of the camp, and said: 'Whoso is on the LORD'S side, let him come unto me.' And all the sons of Levi gathered themselves together unto him.

כֹּז וַיּאמֶר לָהֶם, כֹּה-אָמֵר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שִּׁימוּ אִישׁ-חַרְבּוֹ, עַל-יְרֵכוֹ ; עִבְרוּ וְשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לָשַׁעַר, בַּמַּחֲנֶה, וְהִרְגוּ אִישׁ-אֶת-אָחִיו וְאִישׁ אַת-רַעָהוּ, ואישׁ אַת-קרבוֹ.

27 And he said unto them: 'Thus saith the LORD, the God of Israel: Put ye every man his sword upon his thigh, and go to and fro from gate to gate throughout the camp, and slay every man his brother, and every man his companion, and every man his neighbour.'

כח וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי-לֵוִי, כִּדְבַר מֹשֶׁה; וַיִּפּל מִן-הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא, כִּשָּׁלשָׁת אַלְפֵי אִישׁ.

28 And the sons of Levi did according to the word of Moses; and there fell of the people that day about three thousand men.

כט וַיּאמֶר מֹשֶׁה, מִלְאוּ יֶדְכֶם הַיּוֹם לַיהוָה, כִּי אִישׁ בִּבִנוֹ, וּבָאָחִיוּ--וְלָתֵת עֲלֵיכֶם הַיּוֹם, בִּרְכָה. **29** And Moses said: 'Consecrate yourselves to-day to the LORD, for every man hath been against his son and against his brother; that He may also bestow upon you a blessing this day.'

ל וַיְהִי, מִפֶּחֲרָת, וַיּאֹמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם, אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה ; וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל-יְהוָה, אוּלֵי אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתְכֶם.

30 And it came to pass on the morrow, that Moses said unto the people: 'Ye have sinned a great sin; and now I will go up unto the LORD, peradventure I shall make atonement for your sin.'

לא וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה, וַיּאֹמֵר: אָנָּא, חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה, וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם, אֱלֹהֵי זַהב.

31 And Moses returned unto the LORD, and said: 'Oh, this people have sinned a great sin, and have made them a god of gold.

לב וְעַתָּה, אִם-תִּשָּׂא חַטָּאתָם ; וְאִם-אַיִּן--מחני נא, מספרדּ אשר כּתבת. **32** Yet now, if Thou wilt forgive their sin--; and if not, blot me, I pray Thee, out of Thy book which Thou hast written.

לג וַיּאֹמֶר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה: מִי אֲשֶׁר חָטָא-לִי, אמחוּוּ מספרי

33 And the LORD said unto Moses: 'Whosoever hath sinned against Me, him will I blot out of My book.

לד וְעַתָּה לֵדְ נְחֵה אֶת-הָעָם, אֶל אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לָדְ--הִנֵּה מֵלְאָכִי, יֵלֵדְ לְפָנֶידְּ ; וּבְיוֹם פָּקְדִי, וּפָקַדְתִּי עֵלֵהֶם חַשָּאתַם.

34 And now go, lead the people unto the place of which I have spoken unto thee; behold, Mine angel shall go before thee; nevertheless in the day when I visit, I will visit their sin upon them.

לה וַיִּגּף יְהוָה, אֶת-הָעֶם, עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת-הָעֵגֶל, אֲשֶׁר עָשָׂה אַהַרן. {ס} **35** And the LORD smote the people, because they made the calf, which Aaron made. **{S**}

B. Parallel story in Devarim chapter 9

א שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אַתָּה עבֵר הַיּוֹם אֶת-הַיַּרְדֵּן, לָבא לָרֶשֶׁת גּוֹיִם, גְּדלִים וַעֲצֵמִים מִמֶּדְ--עָרִים גְּדלת וּבָצֵרת, בַּשָּׁמִים.

1 Hear, O Israel: thou art to pass over the Jordan this day, to go in to dispossess nations greater and mightier than thyself, cities great and fortified up to heaven,

ב עַם-גָּדוֹל וָרָם, בְּנֵי עֲנָקִים: אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ, וְאַתָּה שָׁמַעְתָּ--מִי יִתְיַצֵּב, לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק.

2 a people great and tall, the sons of the Anakim, whom thou knowest, and of whom thou hast heard say: 'Who can stand before the sons of

Anak?

- ג וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם, כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךְ הוּא-הָעֹבֵר לְפָנֶיךְ אֵשׁ אֹכְלָה--הוּא יַשְׁמִידֵם וְהוּא יַכְנִיעֵם, לְפָנֶיךְ; וְהוֹרַשִּׁתָּם וְהַאֵבַדְתָּם מַהֵר, כַּאֵשֵׁר דְּבֵּר יִהוָה לֶךְ.
- ד אַל-תּאמֵר בִּלְבָבְךְּ, בַּהֲדֹף יְהוָה אֱלֹהֶיךְּ אֹתָם מִלְפָנֶיךְּ לֵאמֹר, בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי יְהוָה, לָרֶשֶׁת אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת: וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה, יְהוָה מוֹרישׁם מפּניךּ.
- ה לא בְצִדְקָתְדּ, וּבְיֹשֶׁר לְבָבְדְּ, אַתָּה בָא, לָרֶשֶׁת אֶת-אַרְצָם: כִּי בְּרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה, יְהוָה אֱלֹהֶידְ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶידְ, וּלְמַעַן הָקִים אֶת-הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶידְּ, לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב.
  - ין יְדַעְתָּ, כִּי לֹא בְצִדְקָתְךְּ יְהוָה אֱלֹהֶיךְּ נֹתֵן לְךְּ אֶת-הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזּאת--לְרִשְׁתָּהֹּ: כִּי עַם-קְשֵׁה-ערֶף, אתה.
- ז זְכֹר, אַל-תִּשְׁכַּח, אֵת אֲשֶׁר-הִקְצַפְתָּ אֶת-יְהוָה אֶלהֶידְּ, בַּמִּדְבָּר: לְמִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר-יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, עַד-בּאֲכֶם עַד-הַמָּקוֹם הַזֶּה, מַמְרִים הֱיִיתֶם, עִם-יָהוַה.
  - ת וּבְחֵרֵב הִקְצַפְּתֶּם, אֶת-יְהוָה; וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם,לְהַשְּׁמִיד אֶתְכֶם.
    - **ט** בַּעֲלֹתִי הָהָרָה, לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית, אֲשֶׁר-כָּרַת יְהוָה, עִמְּכֶם ; וָאֵשֵׁב בָּהָר, אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה--לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי, וּמִים לֹא שׁתִיתִי.
  - נִיתֵּן יְהֹנָה אֵלַי, אֶת-שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָנִים--כְּתֻבִּים,
     בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים; וַעֲלֵיהֶם, כְּכָל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
     יְהֹנָה עִמְּכֶם בָּהָר מִתּוֹדְ הָאֵשׁ--בְּיוֹם הַקְּהָל.
    - יא וַיְהִי, מִקֵץ אַרְבָּעִים יוֹם, וְאַרְבָּעִים, לָיְלָה; נָתַן

- 3 Know therefore this day, that the LORD thy God is He who goeth over before thee as a devouring fire; He will destroy them, and He will bring them down before thee; so shalt thou drive them out, and make them to perish quickly, as the LORD hath spoken unto thee.
- 4 Speak not thou in thy heart, after that the LORD thy God hath thrust them out from before thee, saying: 'For my righteousness the LORD hath brought me in to possess this land'; whereas for the wickedness of these nations the LORD doth drive them out from before thee.
- 5 Not for thy righteousness, or for the uprightness of thy heart, dost thou go in to possess their land; but for the wickedness of these nations the LORD thy God doth drive them out from before thee, and that He may establish the word which the LORD swore unto thy fathers, to Abraham, to Isaac, and to Jacob.
- 6 Know therefore that it is not for thy righteousness that the LORD thy God giveth thee this good land to possess it; for thou art a stiffnecked people.
- 7 Remember, forget thou not, how thou didst make the LORD thy God wroth in the wilderness; from the day that thou didst go forth out of the land of Egypt, until ye came unto this place, ye have been rebellious against the LORD.
- **8** Also in Horeb ye made the LORD wroth, and the LORD was angered with you to have destroyed you.
- **9** When I was gone up into the mount to receive the tables of stone, even the tables of the covenant which the LORD made with you, then I abode in the mount forty days and forty nights; I did neither eat bread nor drink water.
- 10 And the LORD delivered unto me the two tables of stone written with the finger of God; and on them was written according to all the words, which the LORD spoke with you in the mount out of the midst of the fire in the day of the assembly.
- 11 And it came to pass at the end of forty days and forty nights, that the LORD gave me the two tables of

יָהוָה אֵלַי, אֶת-שְׁנֵי לֻחֹת הָאֲבָנִים--לֻחוֹת הַבְּּרִית.

12 Ar Arise hence

stone, even the tables of the covenant.

12 And the LORD said unto me:

(Arise, get thee down quickly from

יב וַיּאמֶר יְהוָה אֵלַי, קוּם רֵד מַהֵר מִיֶּה--כִּי שְׁחֵת עַמְּךְ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרָים: סָרוּ מַהֵר, מִן-הַדֶּרֶךְ אַשָּׁר צוּיתם--עשוּ לַהָם, מַסְּכַה.

'Arise, get thee down quickly from hence; for thy people that thou hast brought forth out of Egypt have dealt corruptly; they are quickly turned aside out of the way which I commanded them; they have made them a molten image.'

יג וַיּאמֶר יְהוָה, אֵלֵי לֵאמר: רָאִיתִי אֶת-הָעָם הַזֶּה, וְהִנֵּה עַם-קִשָּה-ערָף הוּא.

13 Furthermore the LORD spoke unto me, saying: 'I have seen this people, and, behold, it is a stiffnecked people;

יד הֶרֶף מִפֶּנִּי, וְאַשְּׁמִידֵם, וְאֶמְחֶה אֶת-שְּׁמָם, מִתַּחַת הַשָּׁמִיִם ; וְאֶצֶשֶׁה, אוֹתְדְּ, לְגוֹי-עָצוּם וָרָב, ממֵנוּ.

14 let Me alone, that I may destroy them, and blot out their name from under heaven; and I will make of thee a nation mightier and greater than they.'

טו וָאֵפֶן, וָאֵרֵד מִן-הָהָר, וְהָהָר, בּּעֵר בָּאֵשׁ; וּשְׁנֵי לוּחת הַבְּּרִית, עַל שְׁתֵּי יָדָי.

15 So I turned and came down from the mount, and the mount burned with fire; and the two tables of the covenant were in my two hands.

טז וָאֵרָא, וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם--עֲשִׂיתֶם לָכֶם, עֵגֶל מַפַּכָה: סַרְתֶּם מַהֵּר--מִן-הַדֶּרֶדְ, אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם.

16 And I looked, and, behold, ye had sinned against the LORD your God; ye had made you a molten calf; ye had turned aside quickly out of the way which the LORD had commanded you.

יז וָאֶתְפּשׁ, בִּשְׁנֵי הַלֵּחת, וָאַשְׁלִכֵם, מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי; וָאֲשַבְּרֵם, לְעֵינֵיכֶם.

17 And I took hold of the two tables, and cast them out of my two hands, and broke them before your eyes.

יח וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה כָּרְאשׁנָה, אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה--לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי, וּמֵיִם לֹא שָׁתִיתִי: עַל כָּל-חַשַּאתְּכֶם אֲשֶׁר חֲטָאתֶם, לַעֲשׁוֹת הַרע בַּעִינֵי יָהוָה לָהֹכִעִיסוֹ.

18 And I fell down before the LORD, as at the first, forty days and forty nights; I did neither eat bread nor drink water; because of all your sin which ye sinned, in doing that which was evil in the sight of the LORD, to provoke Him.

יט כִּי יָגֹרְתִּי, מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה, אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה עֲלֵיכֶם, לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם; וַיִּשְׁמֵע יְהוָה אֵלַי, גַּם בַּפַּעַם הַהָוא.

19 For I was in dread of the anger and hot displeasure, wherewith the LORD was wroth against you to destroy you. But the LORD hearkened unto me that time also.

בּ וּבְאַהַרן, הִתְאַנַּף יְהוָה מְאד--לְהַשְּׁמִידוֹ ; וָאֶתְפַּלֵּל גִּם-בָּעַד אֲהַרן, בַּעֵת הַהוּא.

20 Moreover the LORD was very angry with Aaron to have destroyed him; and I prayed for Aaron also the same time.

כּא וְאֶת-חַפַּאתְכֶם אֲשֶׁר-עֲשִׂיתֶם אֶת-הָעֵגֶל, לָקַחְתִּי וָאֶשְּׁרף אֹתוֹ בָּאֵשׁ, וָאֶכּת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב, עַד אֲשֶׁר-דַּק לְעָפָר; וָאַשְּׁלִדְּ, אֶת-עֲפָרוֹ, אֶל-הַנַּחַל, הַיֹּרֵד מִן-ברר

21 And I took your sin, the calf which ye had made, and burnt it with fire, and beat it in pieces, grinding it very small, until it was as fine as dust; and I cast the dust thereof into the brook that descended out of the mount.--

כב וּבְתַבְעֵרָה, וּבְמַסְּה, וּבְקבְרֹת, הַתַּאֲוָה--מַקְצִפִּים הֵיִיתֵם, אֵת-יִהוָה.

22 And at Taberah, and at Massah, and at Kibroth-hattaavah, ye made the LORD wroth.

כּג וּבִשְׁלֹחַ יְהוָה אֶתְכֶם, מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר, עֲלוּ וּרְשׁוּ אֶת-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם ; וַתַּמְרוּ, אֶת-פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וְלֹא הֶאֱמֵנְתֶּם לוֹ, וְלֹא שְׁמַעְתֶּם רּהֹלוֹ

23 And when the LORD sent you from Kadesh-barnea, saying: 'Go up and possess the land which I have given you'; then ye rebelled against the commandment of the LORD your God, and ye believed Him not, nor hearkened to His voice.

כד מַמְרִים הֶיִיתֶם, עִם-יְהוָה, מִיּוֹם, דַּעְתִּי אֶתְכֶם.

24 Ye have been rebellious against the LORD from the day that I knew you.--

כּה וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה, אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֶת-אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה--אֲשֶׁר הִתְנַפָּלְתִּי: כִּי-אָמֵר יְהוָה, לִהַשָּׁמִיד אֵתִכֶּם.

25 So I fell down before the LORD the forty days and forty nights that I fell down; because the LORD had said He would destroy you.

בּוּ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל-יְהוָה, וָאמֵר, אֲדֹנִי יְהוָה אַל-תַּשְׁחֵת עַמְּךּ וְנַחֲלָתְדּ, אֲשֶׁר פָּדִיתָ בְּגָדְלֶדְּ--אֲשֶׁר-הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם, בְּיָד חֲזָקָה.

26 And I prayed unto the LORD, and said: 'O Lord GOD, destroy not Thy people and Thine inheritance, that Thou hast redeemed through Thy greatness, that Thou hast brought forth out of Egypt with a mighty hand.

כז זְכֹר, לַעֲבָדֶיף--לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק, וּלְיַעֲקֹב: אַל-תַּפֶּוּ, אֶל-קְשִׁי הָעָם הַזֶּה, וְאֶל-רִשְׁעוֹ, וְאֶל-חַפָּאתוֹ.

27 Remember Thy servants, Abraham, Isaac, and Jacob; look not unto the stubbornness of this people, nor to their wickedness, nor to their sin;

כת פֶּן-יאמְרוּ, הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם, מִבְּלִי יְכֹלֶת יְהוָה, לַהֲבִיאָם אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-דִּבֶּר לָהֶם; וֹמִשְּׁנְאַתוּ אוֹתֵם, הוֹצִיאֵם לַהֲמִתֵם בַּמִּדְבַּר.

28 lest the land whence Thou broughtest us out say: Because the LORD was not able to bring them into the land which He promised unto them, and because He hated them, He hath brought them out to slay them in the wilderness.

כט וְהֵם עַמְּדּ, וְנַחֲלָתֶדּ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ בְּכֹחֲדָּ הַגָּדל, וּבִּזְרעֵדְּ הַנִּטוּיָה. {פּ

29 Yet they are Thy people and Thine inheritance, that Thou didst bring out by Thy great power and by Thy outstretched arm. ' {**P**}

Ibn Ezra A

(יא) ויחל משה –).

יש אומרים: כי זאת התפלה היא הנזכרת בפרשת והיה עקב תשמעון (דברים ט׳:י״ח-כ״ט).

וזאת התפלה **היה ראויה להכתב אחר שוב משה אל ההר** ...

ואחרים אמרו: כי תפלת: אל תשחת עמך (דברים ט':כ"ו) איננה זאת הנזכרת במקום הזה.

ולפי דעתי: <mark>כי טעמי התפילה שוים כאשר אפרש</mark>.

כי איך יחלה פני השם **לפני שרוף העגל**,

וישקה את ישראל, ויהרג עובדיו.

רק השם רמז לו - שיתפלל אחר רדתו ויסיר העגל,

על כן כתוב: אולי אכפרה בעד חטאתכם (שמות ל"ב:ל"),

אחר שהסיר החטאת, כאשר כתוב: ואת חטאתכם אשר עשיתם את העגל לקחתי (דברים ט׳:כ״א).

Now the reason for why it's out of order:

והנה בעבור שהשם אמר לו: ועתה הניחה לי (שמות ל"ב:י'), הזכיר התפלה שהתפלל בהתנפלו לפני השם.

וזאת הפרשה היתה ראויה להכתב אחר: וישב משה אל י״י (שמות ל״ב:ל״א), ואין מוקדם ומאוחר בתורה.

רק רצה לדבק דבר: מי אשר חטא לי (שמות ל״ב:ל״ג) עם: ועתה לך נחה את העם (שמות ל״ב:ל״ד),...

IBN EZRA b

ויחל – הנה כתוב: ואתנפל לפני י״י את ארבעים היום {וגו׳} כי אמר י״י להשמיד אתכם (דברים ט׳:כ״ה), וזהו: הרף ממני ואשמידם (דברים ט׳:י״ד),

כי אין הדעת סובלת שיתפלל משה בעד ישראל ועבודה זרה ביניהם, עד שהסיר אותה.

והנה למה י"י יחרה אפך בעמך – כמו: אל תשחת עמך ונחלתך (דברים ט':כ"ו)

אשר הוצאת בכחך הגדול ובזרועך הנטויה (דברים ט':כ"ט). וזהו: אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה,

וכתיב: זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב (דברים ט׳:כ״ז). וזהו: זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך (שמות ל״ב:י״ג),

והנה כן פן אמרו הארץ אשר הוצאתנו משם (דברים ט׳:כ״ח), זה: למה יאמרו מצרים לאמר (שמות ל״ב:י״ב\\\

והנה משה התנפל ארבעים יום, והשם אמר לו: כי לא אעלה בקרבך (שמות ל"ג:ג"), והנה לא יעשו הארון.

ואז אמר משה כל פרשת ראה אתה אומר אלי (שמות ל"ג:י"ב),

ואחר כן צוהו השם שירד ויפסל לוחות, ויעלם בידו אל ההר. אז ירד השם בענן וקרן עור פניו,

וכתב השם הלוחות השניים, על כן כתב:

בעת ההיא אמר י״י אלי פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים...

ועשית לך ארון עץ (דברים י׳:א׳),

והנה יעשו ישראל הארון, והוא שעשה בצלאל.

ABARBANEL

והרמב"ן פירש **וישמע ה' אלי גם בפעם ההיא** שהיה קודם שירד מן ההר.

והראב"ע כתב שיהיה רבוי גם בפעם ההיא על מה שהתפלל עליהם על הים ובמלחמת עמלק וכל זה איננו נכון כפי פשט הכתובי":

וישמע הי אלי גם בפעם ההוא – לפני שמשה ירד מן ההר, כבר שמע ה' לתפילתו וביטל את גזירת הכליה המיידית (שמות לב, יד). גם עתה, לאחר ארבעים היום, שמע ה' את תפילתו והעניק לישראל כפרה גמורה; ישראל יוכל להמשיך בדרכו העולמית־ההיסטורית, כשתורת ה' בזרועותיו.

גם בפעם ההיא – אנחנו מוכרחים לפרש (כמו שמפרש הרמב"ן) ש"גם" מתייחס אל התחנונים הראשונים, שגם על ידיהם השיג משה רבינו להציל את ישראל מכליה מיידית. אבל קשה לפרש כפירוש הראב"ע, שהכוונה לשמות י"ד:ט"ו, י"ז:י' והלאה, שגם שם מצינו שקבל ה' את תפילתו של משה רבינו.